

ALYTAUS MIESTO SAVIVALDYBEI AKTUALIŲ STRATEGINIO PLANAVIMO DOKUMENTŲ ANALIZĖ

ALYTUS, 2020

SANTRUMPOS

Alytaus SPP	Alytaus miesto savivaldybės strateginis plėtros planas iki 2030 metų
Baltoji knyga	Lietuvos regioninės politikos „Baltoji knyga“
d.	diena
DFP	Daugiametė finansinė programa
EK	Europos Komisija
ES	Europos Sąjunga
EUR	eurai
GIS	Geografinės informacinės sistemos
HN	Higienos norma
IKT	Informacinės komunikacinės technologijos
Įstatymas	Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymas
LPS „Lietuva 2030“	Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“
LR	Lietuvos Respublika
LRBP	LR teritorijos bendrasis planas „Lietuva 2030“
AMS	Alytaus miesto savivaldybė
AMSA	Alytaus miesto savivaldybės administracija
LR	Lietuvos Respublika
m.	metai
mIrd.	milijardai
NPP	2021–2030 metų nacionalinė pažangos programa
Nr.	numeris
SPP	Strateginis plėtros planas
žr.	žiūrėti

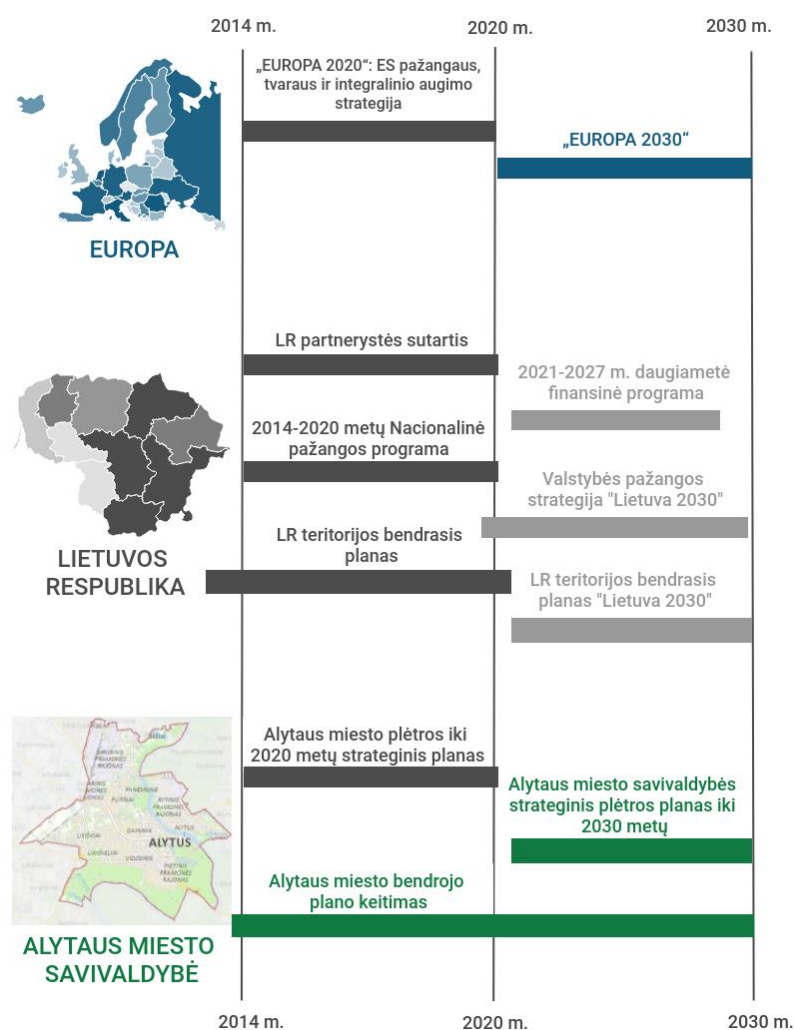

ALYTAUS MIESTO SAVIVALDYBEI AKTUALIŲ STRATEGINIO PLANAVIMO DOKUMENTŲ ANALIZĖ

Analizės tikslas – apžvelgti savivaldybei aktualius strateginio planavimo dokumentus, jų prioritetus ir tikslus, kurių nuostatos turi atsispindėti rengiamame Alytaus miesto savivaldybės strateginiame plėtros plane iki 2030 metų (toliau – Alytaus SPP).

Strateginio planavimo dokumentų sistema apima ilgalaikes Europos Sąjungos (toliau – ES) ir

Lietuvos Respublikos (toliau – LR) planavimo dokumentų nuostatas, kurios perkeliamos į trumpesnės trukmės planavimo dokumentus, savivaldybių strateginio planavimo dokumentus. Vienų planavimo dokumentų nuostatos turi atsispindėti kituose susijusiuose dokumentuose ir vieni kitiems neprieštarauti.

1.1. pav. Pagrindiniai planavimo dokumentai, aktualūs Alytaus strateginiam plėtros planui iki 2030 metų

Šaltinis: sudaryta autorių

Pagrindiniai planavimo dokumentai, apimantys ES ir LR planavimo dokumentus, aktualūs laikotarpiui iki 2030 m. yra šie: „Europa 2030“, LR teritorijos bendrasis planas „Lietuva 2030“, 2021–2027 metų daugiamečių finansinė programa,

Valstybės pažangos strategija „Lietuva 2030“ (žr. 1.1. paveikslą).

Darnaus ES vystymosi siekiama prisidedant prie projekto „Europa 2030“. Dokumente suformuoti šeši tikslai (žr. 1.2. paveikslą).

1.2. pav. „Europa 2030“ tikslai

Šaltinis: sudaryta autorių

Minėtiems tikslams ir užmojams įgyvendinti valstybės narės, tame tarpe ir Lietuva, negali susitelkti vien į savo nacionalinius interesus. Todėl vykdant nacionalinę politiką itin svarbu atsižvelgti į platesnius, europinius užmojus ir kartu su visa Europa vadovautis bendrai iškeltais tikslais.

2021–2027 metų daugiametė finansinė programa. 2018 m. gegužės mėn. Europos Komisija (toliau – EK) pateikė pasiūlymą dėl 2021–2027 metų ES biudžeto, vadinamo Daugiamete finansine programa (toliau – DFP). Šiam dokumentui po derybų turės pritarti Europos Parlamentas.

Siekdama prisidėti prie valstybių narių Sąjungos prioritetų įgyvendinimo ir atsižvelgti į Europos plėtros fondo įtraukimą į Sąjungos biudžetą, Europos Komisija (toliau – EK) siūlo 1 279,4 mlrd.

EUR apimties ES biudžetą, kuris sudarytų 1,11 proc. ES bendrųjų nacionalinių pajamų.

DFP išlaidų kategorijų struktūra atspindi pasiūlymą dėl racialesnio ir skaidresnio biudžeto, orientuoto į aiškius politikos prioritetus. 2021–2027 metams siūloma nauja DFP struktūra, atspindinti pateiktus pasiūlymus dėl racialesnio ir skaidresnio biudžeto, kurią sudarytų 7 išlaidų kategorijos (žr. 1.3. paveikslą).

1	Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika
2	Sanglauda ir vertybės
3	Gamtos ištekliai ir aplinka
4	Migracija ir sienų valdymas
5	Saugumas ir gynyba
6	Kaimyninės šalys ir pasaulis
7	Europos viešasis administravimas

1.3. pav. Siūlomos 2021–2027 metų daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijos

Šaltinis: sudaryta autorių

2021–2027 metams, vertinant 2019 m. kainomis, Sanglaudos politikai siūloma skirti 330,6 mlrd. EUR, Bendrajai žemės ūkio politikai – 325,28 mlrd. EUR, ES infrastruktūros tinklų priemonei – 21,72 mlrd. eurų, Kaimynystei ir tarptautinio bendradarbiavimo instrumentui – 79,2 mlrd. EUR.

2021–2027 metams numatoma didinti sienų kontrolei, gynybai, migracijai, vidaus ir išorės saugumui, vystomajam bendradarbiavimui ir moksliniams tyrimams skiriamą biudžetą; mažiau lėšų planuojama skirti Sanglaudos politikos ir žemės ūkio politikos bei kitoms sritims.

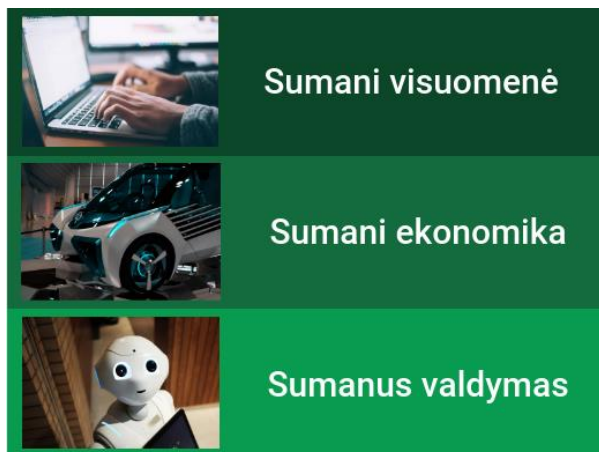
Sutarimas dėl naujos ES DFP turėtų būti pasiektas 2020 m., o pati programa įsigalioti 2021 m. sausio 1 d.

Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ (toliau – LPS „Lietuva 2030“) apima valstybės viziją ir raidos prioritetus bei jų įgyvendinimo kryptis iki 2030 metų. Tai pagrindinis planavimo dokumentas, kuriuo turi būti vadovaujamosi priimant strateginius sprendimus ir rengiant valstybės planus ar programas.

Dokumente suformuota valstybės vizija yra „Lietuva – sumani šalis, kurioje gera gyventi ir dirbti“. Strategijoje nustatomos ilgalaikės valstybės raidos kryptys. Dokumente nurodoma, visos valstybės valdymo institucijos, nepaisant jų valdymo lygmens, prisidės prie LPS „Lietuva 2030“ įgyvendinimo – dinamiško ir visaapimančio proceso, skatinančio nuolat generuoti idėjas ir atlikti konkrečius darbus. Pažymėtina, kad dokumente dėmesys skiriamas bendrai visai valstybei neišskiriant atskirų miestų bei jų problemų.

Strategijoje išskiriamos pažangai svarbios vertybės – atvirumas, kūrybingumas ir atsakomybė bei 3 pažangos sritys: visuomenė, ekonomika ir valdymas. Siekiami įgyvendinti pokyčiai šiose srityse įtvirtins pažangos vertybes ir remsis darnaus vystymosi principais. Pokyčių tikimasi šiose srityse: 1) sumani visuomenė; 2) sumani ekonomika; 3) sumanus valdymas (žr. 1.4. paveikslą).

1.4. pav. LPS „Lietuva 2030“ kryptys

Šaltinis: sudaryta autorių

Prioritetai yra detalizuojami rengiant vidutinio laikotarpio strateginius dokumentus, programas, planus.

2021–2030 metų nacionalinė pažangos programa (toliau – NPP) – LR Vyriausybės nutarimu tvirtinamas pagrindinis (skėtinis) vidutinės trukmės planavimo dokumentas, kuriame nustatomi strateginiai šalies plėtros tikslai ir uždaviniai, atskleidžiantys, kokių pokyčių siekiama per artimiausius 10 metų visose viešosios politikos srityse, siekiant užtikrinti ilgalaikę šalies ekonominę

ir socialinę pažangą. 2021–2030 m. NPP rengiama siekiant įgyvendinti Valstybės pažangos strategiją „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030““ ir sukurti pažangią, modernią ir stiprią valstybę, pasižyminčią sumanios visuomenės, sumanios ekonomikos ir sumanaus valdymo derme. Pažangos vizija ir plėtros kryptys programoje nustatytos pagal Valstybės pažangos strategiją „Lietuva 2030“. Programos projekte užsibrėžta 10 tikslų, kuriuos bus pasiryžta pasiekti iki 2030 metų (žr. 1.5. paveikslą). Tikslai suformuluoti Valstybės pažangos strategijos „Lietuva 2030“ įgyvendinimo pažangos, Europos komisijos šalies ataskaitų bei darnaus vystymosi principų pagrindu.

1	Pereiti prie mokslo žiniomis, pažangiosiomis technologijomis, inovacijomis grįsto darnaus ekonomikos augimo ir didinti šalies tarptautinį konkurencingumą
2	Didinti gyventojų socialinę gerovę ir įtrauktį, stiprinti sveikatą ir gerinti Lietuvos demografinę padėtį
3	Didinti švietimo įtrauktį ir veiksmingumą, siekiant atitikties asmens ir visuomenės poreikiams
4	Stiprinti tautinį ir pilietinį tapatumą, didinti kultūros skvarbą ir visuomenės kūrybingumą
5	Gerinti transporto, energetinį ir skaitmeninį vidinį ir išorinį sujungiamumą
6	Užtikrinti gerą aplinkos kokybę ir gamtos išteklių naudojimo darną, švelninti Lietuvos poveikį klimato kaitai ir didinti atsparumą jos poveikiui
7	Tvariai ir subalansuotai plėtoti regionus, mažinant regionų netolygumus
8	Didinti teisinės sistemos ir viešojo valdymo veiksmingumą
9	Stiprinti Lietuvos įtaką pasaulyje ir ryšius su diaspora
10	Didinti teisės sistemos ir viešojo valdymo veiksmingumą

1.5. pav. 2021–2030 metų nacionalinės pažangos strategijos tikslai

Šaltinis: www.lrv.lt

Šiuo metu 2021–2030 metų nacionalinė pažangos programa ir derinimo etape bei turėtų būti patvirtinta 2020 m.

Lietuvos regioninės politikos „Baltoji knyga“¹ (toliau – Baltoji knyga). Baltoji knyga parengta siekiant suderinti nacionalinės valdžios ir vietos savivaldos institucijų bei socialinių ir ekonominių partnerių teritorinės sanglaudos vizijas ir veiksmus joms pasiekti. Taip pat nubrėžti ilgalaikę regioninės plėtros perspektyvą, kuri tęstųsi bent keletą politinių ciklų ir būtų suderinta su ES ilgametėmis finansinėmis perspektyvomis.

¹ Patvirtinta 2017 m. gruodžio 15 d. Nacionalinės regioninės plėtros tarybos.

Baltojoje knygoje yra įvardinti du svarbiausi valstybės iššūkiai:

I. Geografiškai subalansuotas darnus ir tvarus ekonomikos augimas.

II. Kokybiškos gyvenimo sąlygos visoje Lietuvoje.

Šiuos iššūkius gali padėti spręsti veiksminga regioninė politika, kurios pagrindinis tikslas apibrėžtas Baltojoje knygoje – „sudaryti oraus, aktyvaus, saugaus, sveiko ir patrauklaus gyvenimo ir darbo prielaidas visoje Lietuvoje“. Tikslui pasiekti iškelti keturi uždaviniai:

1. Sukurti veiksmingos regioninės politikos sistemą.

2. Užtikrinti, kad darnus ir tvarus ekonomikos augimas būtų geografiškai subalansuotas.

3. Sudaryti kokybiško gyvenimo sąlygas visoje Lietuvoje.

4. Pagerinti regionų įvaizdį.

Viename veiksmų uždaviniams pasiekti teigiama, kad esamos 10 apskričių yra būtinos, siekiant tolygaus visų šalies gyventojų užimtumo ir per protingą laiką pasiekiamų paslaugų, tačiau apskričių ribos negali sudaryti kliūčių greitos ir sėkmingos regionų plėtros ir bendradarbiavimo iniciatyvoms. Veiksmo įgyvendinimui skirta priemonė – „Regioninių centrų rangavimas būtinas siekiant modeliuoti veiksmingą ekonominę plėtrą ir užtikrinti kokybiškų viešųjų paslaugų pasiekiamumą per protingą laiką“. Pagal šią priemonę Alytaus miesto savivaldybei suteikiamos regioninio centro funkcijos, kur turėtų būti koncentruojamas profesinis mokymas (daugiaprofiliniai regioniniai centrai), kolegijos (ar filialai), paslaugas verslui teikiančių įstaigų teritoriniai padaliniai, pagal regioninę specializaciją perkeliamos valstybės įmonių centrinės būstinės, konsoliduojamas antrinis sveikatos priežiūros lygmuo, teikiama parama aukštos ir vidutinės pridėtinės gamybos plėtrai.

Pagal Baltąją knygą Vyriausybė rengia regioninės politikos prioritetus ir veiksmų planą.

Nacionaliniu lygmeniu reikšmingas yra Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymas² (toliau – Įstatymas), kurio paskirtis – nustatyti nacionalinės regioninės politikos tikslą, jo įgyvendinimo

uždavinius, nacionalinės regioninės politikos įgyvendinimą ir finansavimą, teritorijas, kuriose įgyvendinama nacionalinė regioninė politika, regioninės plėtros planavimo dokumentų rengimą ir tvirtinimą, taip pat nacionalinę regioninę politiką įgyvendinančius subjektus ir jų įgaliojimus. Įstatyme nurodomas Nacionalinės regioninės politikos tikslas – mažinti socialinius ir ekonominius skirtumus tarp regionų ir pačiuose regionuose, skatinti visoje valstybės teritorijoje tolygią ir tvarią plėtrą. Vadovaujantis Įstatymo 12 straipsnio 1 punktu, yra parengtas Nacionalinės regioninės politikos prioritetų iki 2030 metų projektas, kuriame suformuoti 4 prioritetai.

1.6. pav. Nacionalinės regioninės politikos prioritetų iki 2030 metų projektas

Šaltinis: sudaryta autorių

Prioritetai parengti siekiant sudaryti oraus, aktyvaus, saugaus, sveiko ir patrauklaus gyvenimo ir darbo prielaidas.

Nacionalinės regioninės politikos prioritetų iki 2030 metų projekte pabrėžiama LR teritorijos bendrojo plano svarba, nurodant, kad jame turi būti įtvirtinti ilgalaikiai valstybės įsipareigojimai vykdant darnią ir tvarią regionų plėtrą. Dokumente taip pat pažymima, kad regioninė politika nėra tiesiogiai atsakinga už Lietuvos ekonominę situaciją, tačiau ji gali sudaryti sąlygas savivaldybėms ir regionams siekti ekonomikos augimo išnaudojant kiekvienos jų unikalų potencialą ir nuolat derinant plėtrą su nacionalinėmis sektorinėmis politikomis. Kiekviename regione reikia apibrėžti keletą stipriausių savo ekonominės specializacijos kryptių,

² Priimtas LR Seimo 2000 m. liepos 20 d. Nr. VIII-1889 (suvestinė redakcija nuo 2018-10-01)

siekiant jas stiprinti, telkti finansines, ekonominės plėtros, švietimo, mokslo, technologijų, inovacijų ir kitas priemones. Darniai regioninei plėtrai užtikrinti turi būti skatinama valdžios, verslo ir bendruomenių partnerystė, tokiu būdu didinant investicinės aplinkos patrauklumą, kuriant inovatyvias, prieinamas viešąsias paslaugas, gerinant gyvenamosios aplinkos kokybę.

Nacionalinės regioninės politikos prioritetų iki 2030 metų projekte pateikiamos 2018 m. kovo mėn. Alytaus regiono plėtros taryboje patvirtintos ir šiuo metu su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija derinamos Alytaus regiono specializacijos kryptys (žr. 1.7. paveikslą).

1.7. pav. Alytaus regiono specializacijos kryptys

Šaltinis: www.lietuvosregionai.lt

Vienas svarbiausių šalies dokumentų formuojant regioninę politiką – LR teritorijos bendrasis planas. Tai yra pagrindinis planavimo dokumentas, reglamentuojantis šalies teritorijos naudojimo ir tvarkymo ilgalaikę strategiją. Svarbiausias dokumento principas – užtikrinti tvarią ir pusiausvyrą teritorijos raidą, sudarančią tinkamas strateginės visuomenės ir ūkio plėtotes prielaidas.

Esamas LR teritorijos bendrasis planas galioja iki 2020 m., todėl, vadovaujantis LR Vyriausybės 2017 m. gegužės 31 d. nutarimu Nr. 389 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano rengimo“, yra pradėtas rengti naujas LR teritorijos bendrasis planas „Lietuva 2030“ (toliau – LRBP). Juo siekiama

sukurti gyvą, veiksmingą teritorijų planavimo dokumentą, kuriuo bus vadovaujama priimant kitus – valstybės ir žemesnio teritorijų planavimo lygmens, sektorinius sprendimus. Tai bus pamatinis erdvinio Lietuvos teritorijos planavimo dokumentas, integruojantis šalies sektorinių strategijų, programų ir planų nuostatas.

2019 m. pradžioje buvo įgyvendintas pirmas LRBP rengimo etapas, kurio metu atlikta esamos būklės analizė, įvertinanti daugybę sričių: gamtinius išteklius, urbanizaciją ir susisiekimo sistemas, inžinerinę infrastruktūrą, socialinių bei ekonominių struktūrų raidą bei būklę. Atliktos analizės rezultatai atsispindi GIS pagrindu sukurto savivaldybių žemėlapiu sluoksniuose, kuriuos galima lyginti ir derinti. Dar trys sritys – nekilnojamas kultūros paveldas, kraštovaizdis ir gamtos vertybių bei ekosistemų apsauga – bus įtrauktos vėlesniame LRBP plano rengimo laikotarpyje. Savivaldybių žemėlapis pasiekiamas interneto naršyklėse kompiuteryje ar telefone adresu www.bendrasisplanas.lt/interaktyvus-duomenys. Tikimasi, kad šis interaktyvus žemėlapis padės planuojant biudžetą, traukiant investicijas, prižiūrint švietimo ar gydymo institucijų tinklą, vystant turizmą bei numatant žemės gelmių išteklių gavybą.

2019 m. pabaigoje buvo suformuota LRBP koncepcija bei dvi alternatyvos. Po to buvo patvirtintas LR Vyriausybės nutarimas, kuriuo Seimo patvirtinimui teikiami LRBP koncepcijos projektai (I ir II koncepcijos alternatyvos). LR Vyriausybė pritarė vienai iš koncepcijos alternatyvų – LRBP koncepcijai su II alternatyva.

Plano koncepcijoje Alytaus miestas priskirtas regioniniam urbanistiniam centrui, kuris apibūdinamas kaip miestas, atliekantis ypač svarbų vaidmenį regionui, telkiantis nuo būtino iki santykiškai vidutinio ir net iš dalies santykiškai reto poreikio paslaugas, koncentruojantis dideles aptarnavimo galimybes, ekonomines veiklas, darbo vietas.

LRBP koncepcijoje su II alternatyva sėkmingų, socialių ir tvarių miestų vystymas yra neatsiejamas nuo šių veiksnių:

1.8. pav. LRBP įvardinti sėkmingų, socialių ir tvarių miestų vystymo veiksniai

Šaltinis: sudaryta autorių

LR Seimo patvirtintas LR teritorijos bendrasis planas taps vienu pagrindinių šalies vystymosi dokumentų, jo suformuluoti sprendiniai galios iki 2030 metų, o pasiūlyta vizija – iki 2050 metų. Sprendiniai bus ypač svarbūs siekiant Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi tikslų. Pažymėtina, kad LR teritorijos bendrasis planas turės būti patvirtintas 2020 metais.

Alytaus miesto bendrasis planas. Alytaus miesto savivaldybė vadovaujasi Alytaus miesto bendrojo plano keitimo, patvirtinto Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2020 m. gegužės 28 d. Nr. T-169, sprendiniais.

2018 m. buvo pradėtas rengti Alytaus miesto bendrojo plano keitimas (toliau – AM BPK). Dokumento planavimo pagrindas – Alytaus miesto

savivaldybės tarybos 2016 m. lapkričio 24 d. sprendimas Nr. T-307 „Dėl įpareigojimo koreguoti Alytaus miesto bendrojo plano sprendinius“ ir Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. sausio 24 d. įsakymas Nr. DV-84 „Dėl Alytaus miesto bendrojo plano keitimo darbų programos patvirtinimo“.

Bendrojo plano keitimas inicijuotas siekiant:

- sudaryti sąlygas nuolatiniam, socialiai ir ekonomiškai motyvuotam gyvenimo kokybės augimui, palaikant vidinę miesto plėtrą, skatinant daugiafunkcį žemės naudojimą, siekiant socialinės integracijos ir mažinant raidos skirtumus, plačiau įtraukiant visuomenę į miesto planavimo procesus;
- keisti veiklos reglamentavimą atsižvelgiant į pasikeitusias miesto raidos tendencijas, patikslinti miesto plėtros prioritetus ir jų įgyvendinimo eiliškumą, miesto teritorijoje išskirti zonas, už kurių infrastruktūros kūrimą ir įrengimą atsakomybę prisiima plėtotojai, detalizuoti aktualiausių miesto dalių sprendinius tikslesniu masteliu;
- zonuoti gamtinio karkaso saugomo kraštovaizdžio erdvinę teritorinę struktūrą, nustatant tvarkymo ir naudojimo reglamentus ir kraštovaizdžio estetinės vertės kūrimo principus;
- suformuoti sąlygas pasiekti užsibrėžtus darnaus judumo tikslus, transporto būdams pirmenybę teikti atsižvelgiant į konkrečią miesto zoną, atitinkamai įvertinti magistralinių gatvių kategorijas, plėsti inžinerinę infrastruktūrą prioritetinėse miesto periferinėse zonose;
- Bendrąjį planą papildyti ilgalaikiais darnaus miesto plėtros kriterijais ir rodikliais.

Įgyvendinant AM BPK sprendinius numatoma miesto teritorijos plėtra, prijungiant priemiestinę teritoriją.

AM BPK plėtros iki 2028 m. prioritetas bus teikiamas Alytaus miesto branduolio – miesto centro stiprinimui, patrauklių viešųjų erdvių kūrimui, sudarant palankias sąlygas smulkaus verslo, aptarnavimo paslaugų plėtrai, gyvenamajai aplinkai, turizmui ir rekreacijai.

Rengiant Alytaus SPP koncepciją bei formuojant priemonių planą, tikslinga ieškoti bendrų sąsajų, siekiant įvairiapusiškos miesto darnos, patrauklios

teritorijos gyvenimui ir darbui kūrimo. Alytaus miesto bendrojo plano keitimo sprendiniai numatyti iki 2028 m. ir beveik sutampa su rengiamo Alytaus SPP įgyvendinimo laikotarpiu. Siekiant efektyvesnio Alytaus miesto bendrojo plano keitimo sprendinių įgyvendinimo, tikslinga juos integruoti į Alytaus SPP.

Alytaus miesto darnaus judumo planas³ – strateginio planavimo dokumentas, kuriuo siekiama spręsti Alytaus miestui kylančius susisiekimo iššūkius, įgyvendinti pasaulinius ekologiško reikalavimus, padaryti miestą patogų tiek vietos gyventojams, tiek miesto svečiams. Dokumente nurodoma siekiamybė integruoti skirtingus susisiekimo būdus, didinti viešojo ir bevariklio transporto patrauklumą, sumažinti oro užterštumą, taršą, šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą, triukšmą, didinti Alytaus miesto aplinkos patrauklumą, gerinti gyvenimo kokybę ir visuomenės sveikatą.

Rengiant Alytaus miesto darnaus judumo planą buvo atlikta situacijos analizė kuri parodė, kad Alytaus miesto susisiekimo sistema yra gerai išvystyta:

1. gatvių tinklas suformuotas tinkamai – mieste beveik nebūna spūsčių. Nepaisant to, apie 8,0 proc. visų transporto srautų sudaro tranzitiniai srautai, keliantys problemas atskirose miesto vietose;
2. dviračių takų tinklas sujungtas į vientisą sistemą. Tiesa, dviračių takų tinklas turi plėtros potencialą, nes šiuo metu ne visus traukos objektus galima saugiai pasiekti dviračiu.

Sisteminis darnaus judumo plano įgyvendinimas ilgalaikėje perspektyvoje gerins gyventojų gyvenamosios aplinkos kokybę, didins miesto patrauklumą.

Darnaus judumo plano rengėjai, apibendrinę surinktą informaciją ir nustatę plėtros tendencijas Alytaus mieste, darnaus judumo plane nerekomenduoja kardinalių miesto susisiekimo sistemos pertvarkymų, tačiau siūlo nuosekliai tobulinti esamas sistemas: gatvių ir dviračių takų infrastruktūrą, viešojo transporto sistemą, inžinerines saugaus eismo priemones, diegiant

³ PATVIRTINTA Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2018 m. gegužės 30 d. sprendimu Nr. T-151.

„minkštąsias“ judumo priemones ir keičiant keliavimo įpročius.

Nuosekliam Alytaus miesto savivaldybės strateginio plėtros plano įgyvendinimui, yra rengiami 3 metų veiklos planai, į kuriuos įtraukiamos ilgalaikio plano priemonės.

Šiuo metu Alytaus miesto savivaldybė vadovaujasi **Alytaus miesto savivaldybės 2020–2022 metų strateginiu veiklos planu**, kuriame suformuota 10 programų.

1	Švietimo programa
2	Sveikatos apsaugos programa
3	Socialinės apsaugos programa
4	Kultūros programa
5	Kūno kultūros ir sporto programa
6	Savivaldybės veiklos programa
7	Ekonominės plėtros programa
8	Infrastruktūros priežiūros ir aplinkos kokybės gerinimo programa
9	Turto valdymo ir plėtros programa
10	Urbanistinio planavimo programa

1.9. pav. Alytaus miesto savivaldybės 2020–2022 metų strateginio veiklos plano programos

Šaltinis: Alytaus miesto savivaldybės administracija

Alytaus miesto savivaldybės veiklos plane nustatomos miesto institucijų veiklos kryptys apibrėžtam laikotarpiui (šiuo atveju 2020–2022 m.), įgyvendinant AMS ilgalaikio strateginio planavimo dokumentuose suformuotų prioritetų tikslus, uždavinius ir priemones.

Alytaus miesto savivaldybės 2020–2022 metų strateginiu veiklos planu. Baigiant galioti Alytaus miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016–2020 m. planui⁴, AMSA užsakymu 2019 m. buvo parengta **Alytaus miesto savivaldybės švietimo įstaigų tinklo pertvarkos galimybių studija**. Galimybių studijoje, atlikus išsamią Alytaus miesto švietimo įstaigų analizę, suformuotas naujas švietimo įstaigų tinklo

pertvarkos strateginis tikslas – užtikrinti ir plėtoti geros kokybės privalomąjį ir visuotinį švietimą, didinti jo prieinamumą, formuoti darniai veikiančią, atsinaujinančią pagal ekonominę ir demografinę šalies ir Alytaus m. sav. finansinę situaciją bei švietimo programų įvairovę užtikrinančią švietimo sistemą. Keliamas pagrindinis strateginis tikslas iš esmės susijęs su trimis pagrindinėmis sritimis: švietimo kokybe, jo prieinamumu ir darna, santykių su ekonomine-socialine aplinka. Tai išryškinama galimybių studijoje suformuotuose penkiuose prioritetuose:

1. Mokinių skaičiaus bendrojo ugdymo įstaigose suregulavimas.

2. Mokyklų, vykdančių pradinio ir pagrindinio ugdymo programas, ugdymo aplinkos optimizavimas ir gerinimas.

3. Švietimo prieinamumas.

4. Bendrojo ugdymo mokyklų atitikimas higienos normoms HN 21:2017 ir HN 75:2010.

5. Alytaus miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklas kuriamas vadovaujantis švietimo sistemos principais: lygių galimybių, kontekstualumo, veiksmingumo ir tęstinumo.

Galimybių studijoje taip pat pateikiamos rekomendacijos AMS švietimo įstaigų tinklo pertvarkai, kurios, siekiant įgyvendinamumo ir tęstinumo, turėtų atsispindėti naujai rengiamame Alytaus SPP. Didžioji dalis rekomendacijų sietina su įstaigų jungimu, reorganizavimu.

Pažymėtina, kad galimybių studijoje nepakankamai daug dėmesio skiriama informacinių komunikacinių technologijų (toliau – IKT) naudojimui ir pritaikymui ugdymo procese. Atlikta analizė parodė, kad IKT naudojimo lygmuo AMS yra aukštas, tačiau 2020 m. susidūrus su COVID-19 pandemija, tikslinga naujai įvertinti IKT prieinamumą ir, esant poreikiui, nusimatyti papildomas priemones rengiamame Alytaus SPP.

Projekto „Alytus – Lietuvos kultūros sostinė 2022. Kuriantys tiltus“ įgyvendinimo programa. Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2018 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. ĮV-562 „Dėl 2020, 2021, 2022 metų projektų „Lietuvos kultūros sostinė“

⁴ Patvirtinta Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 26 d. Nr. T-169 (Suvestinė redakcija nuo 2020-03-03).

eiliškumo nustatymo“ nustatyta, kad 2022 m. „Lietuvos kultūros sostinė“ bus Alytus ir Alytaus miesto savivaldybė įgyvendins projektą „Alytus – 2022. Kuriantys tiltus“.

Šiuo tikslu buvo parengta ir AMS tarybos patvirtinta projekto „Alytus – Lietuvos kultūros sostinė 2022. Kuriantys tiltus“ įgyvendinimo programa⁵.

Pagrindinis programos tikslas – skatinti Alytaus miesto gyventojų kultūrinį aktyvumą ir kūrybingumą, plėtoti kultūrą ir meną, kūrybinę iniciatyvą bei kultūros prieinamumą, kurti ir formuoti Alytaus – atviro pokyčiams, kultūros jungtims su miestelėnais ir miesto svečiais, unikalaus ir svetingo Dzūkijos krašto – įvaizdį.

Programos tikslui įgyvendinti numatyti šie uždaviniai:

1. Aktualizuoti istorinį, industrinį ir postindustrinį paveldą, Alytaus miesto ir krašto istoriją, tradicijas ir papročius.

2. Skatinti bendruomeniškumą, aktyvų kultūrinį ir socialinį dialogą.

3. Aktualizuoti Alytaus miesto identiteto paieškas.

4. Skatinti alytiškių, gyvenančių svetur, integraciją į Alytaus bendruomenę ir miesto gerovės kūrimą, iškiliausių Alytaus kultūros ir meno reiškinių pristatymą Lietuvoje ir užsienyje.

5. Plėtoti kultūros, švietimo, verslo ir kitų sričių partnerystę, kuriant ilgalaikę ir tvarią miesto kultūros aplinką.

6. Plėtoti inovatyvias ir patrauklias miesto erdves, mažosios ir žaliosios architektūros iniciatyvas.

7. Didinti jaunimo ir vaikų įtrauktį į kultūros formavimo ir ugdymo procesus, skatinti vaikų ir jaunimo saviraišką ir kūrybinį potencialą.

Programos įgyvendinimas ilgalaikėje perspektyvoje padidins ne tik Alytaus miesto, bet ir viso Dzūkijos regiono žinomumą, patrauklumą. Taip pat bus sustiprintas miesto įvaizdis. Įgyvendinus programą, tikslinga užtikrinti jos tęstinumą, dalį uždavinių perkeltiant į naujai rengiamą Alytaus SPP.

UAB „Dzūkijos vandenys“ 2020–2022 metų veiklos planas. Veiklos plano tikslas – planuoti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo veiklą, siekiant įgyvendinti Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 12 straipsnio 2 dalies nuostatas, kad ne mažiau kaip 95 procentai savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos gyventojų gautų saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas, arba turėtų galimybę individualiai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas, taip pat siekiant užtikrinti aplinkos taršos mažinimą nuotekomis.

UAB „Dzūkijos vandenys“ veiklos prioritetasis, įvardintas veiklos plane, – tinkamas vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo veiklos planavimas ir vykdymas. UAB „Dzūkijos vandenys“ turi užtikrinti patikimą savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos gyventojų ir kitų abonentų aprūpinimą saugos ir kokybės reikalavimus atitinkančiu geriamuoju vandeniu, patikimomis nuotekų tvarkymo paslaugomis, bei aplinkos taršos mažinimą nuotekomis.

Įmonės 2020–2022 metų veiklos plane išskirtos 8 pagrindinės veiklos kryptys:

- geriamojo vandens kokybės gerinimo priemonių diegimas;
- geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo užtikrinimas;
- išleidžiamų nuotekų kokybės gerinimas, taršos poveikio aplinkai mažinimas;
- paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų gerinimas ir jų išvalymo kokybės užtikrinimas;
- įsitraukimas į miesto ekonominės vertės kūrimo procesus – saugios aplinkos puoselėjimą ir jos būklės gerinimą bei sveiko gyvenimo būdo skatinimą;
- vartotojams teikiamų paslaugų procesų gerinimas;
- ūkio eksploatavimo būklei užtikrinti reikalingo ilgalaikio turto (statinių, įrangos ir kito) atnaujinimas;

⁵ PATVIRTINTA Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2018 m. gruodžio 20 d. sprendimu Nr. T-399.

- geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų nuosavybės sutvarkymas.

Apibendrinant, 2020–2022 metų laikotarpiu UAB „Dzūkijos vandenys“ didžiausius veiklos pajėgumus nukreips į susidėvėjusio turto atnaujinimą, kas leis sumažinti išlaidas avarijų likvidavimui, priežiūros bei profilaktikos darbams, energetiniams resursams ir pan. Tai ilgalaikėje perspektyvoje užtikrins įmonės veiklos efektyvumo didinimą, paslaugų prieinamumo užtikrinimą bei aukštą jų kokybę.

UAB „Alytaus šilumos tinklai“ 2020–2022 metų investicijų planas. Nuo 2019 m. birželio 1 d. Alytaus miesto šilumos ūkį iš UAB „Litesko“ perėmė UAB „Alytaus šilumos tinklai“. Siekiant gerinti teikiamų paslaugų kokybę, mažinti šilumos nuostolius, CO₂ išmetimo į aplinką apimtį bei tinklų aptarnavimo laiką, UAB „Alytaus šilumos tinklai“ 2020–2022 metų laikotarpiui tikslingai planuoja investicijas opiausioms problemoms spręsti.